

Na temelju članka 47. stavaka 2. i 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18., 47/20., 134/20. i 143/21.) te članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21.), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, 24. siječnja 2022., donosi

ODLUKU

o izmjeni i dopunama Odluke o uvođenju posebne sigurnosne mjere koju su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni djelatnici obvezni provoditi prilikom prijema pacijenata

I.

U Odluci o uvođenju posebne sigurnosne mjere koju su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni djelatnici obvezni provoditi prilikom prijema pacijenata („Narodne novine“, br. 105/21. i 108/21.) naziv Odluke mijenja se i glasi:

„Odluka o uvođenju posebne sigurnosne mjere obaveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 prilikom prijema pacijenata u prostorima zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih djelatnika“.

II.

Iza točke I. dodaje se točka I.a, koja glasi:

„I.a

Zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici iz točke I. ove Odluke nositelji su zdravstvene djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku koja se obavlja kao javna služba te se u smislu zakona koji uređuje zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti i ove Odluke smatraju javnopravnim tijelima (u daljnjem tekstu: pružatelji zdravstvene zaštite), a zakonski zastupnik pružatelja zdravstvene zaštite odgovornom osobom.“

III.

Iza točke III. dodaje se točka III.a, koja glasi:

„III.a

Pacijentima, osobama u pratnji pri porodu, roditeljima/skrbnicima koji borave u smještaju s djecom te osobama koje dolaze u pratnji pacijenata i u posjete hospitaliziranim pacijentima iz točke I. ove Odluke, koji ovlaštenoj osobi pružatelja zdravstvene zaštite odbiju predočiti na uvid EU digitalnu COVID potvrdu ili drugi odgovarajući dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19, a prema ovoj Odluci su to obvezni učiniti, nije dozvoljeno ući u prostore pružatelja zdravstvene zaštite, osim u slučajevima i na način propisan u točki II. stavku 2. ove Odluke.

Ako u slučaju iz stavka 1. ove točke ne osigura provedbu posebne sigurnosne mjere predočenja EU digitalne COVID potvrde ili drugog odgovarajućeg dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19, odgovorna osoba iz točke I.a ove

Odluke podliježe prekršajnoj odgovornosti sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita pučanstva od zaraznih bolesti.

U smislu ove Odluke, smatra se da odgovorna osoba nije osigurala provedbu posebne sigurnosne mjere iz stavka 2. ove točke ako je izrijekom odbila osigurati njezino provođenje ili je to učinila prešutno na način da je:

- propustila odrediti jednu ili više osoba za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 prije ulaska u prostore pružatelja zdravstvene zaštite, ili
- propustila osigurati, to jest organizirati i naložiti da osoba određena za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 bez odgode prijavi njoj i nadležnom tijelu ulazak u prostore pružatelja zdravstvene zaštite osobe koja je odbila predočiti dokaz, ali je suprotno zabrani ušla u te prostore."

IV.

Ova Odluka zajedno s obrazloženjem objavit će se na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprječavanje širenja zaraze koronavirusom, na adresi: <https://civilna-zastita.gov.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-rh-za-sprecavanje-sirenja-zaraze-koronavirusom/2304>.

V.

Ova Odluka objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 25. siječnja 2022.

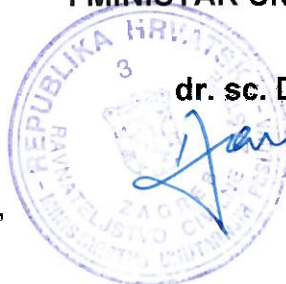
KLASA: 810-06/20-01/7

URBROJ: 511-01-300-22-484

Zagreb, 24. siječnja 2022.

**NAČELNIK STOŽERA
POTPREDSJEDNIK VLADE
I MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA**

dr. sc. Davor Božinović

Dostaviti:

1. Operativnom centru Civilne zaštite, na daljnju dostavu
2. Pismohrani

OBRAZLOŽENJE

U skladu s točkom 13. rješenja Ustavnog suda broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo daje obrazloženje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o uvođenju posebne sigurnosne mjere koju su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni djelatnici obvezni provoditi prilikom prijema pacijenata („Narodne novine“, br. 105/21. i 108/21).

1. Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer civilne zaštite) donio je 28. rujna 2021. Odluku o uvođenju posebne sigurnosne mjere koju su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni djelatnici obvezni provoditi prilikom prijema pacijenata. Odluka je donesena na temelju članka 47. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18., 47/20. i 134/20.; u daljnjem tekstu: ZoZPZB:79/07-134/20) u vezi s odgovarajućim prijelaznim odredbama dviju zakonskih novela iz 2020., te članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“ broj 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21.). Objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 105/21., a stupila je na snagu 4. listopada 2021. Stožer civilne zaštite donio je 5. listopada 2021. Odluku o izmjeni Odluke o uvođenju posebne sigurnosne mjere koju su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni djelatnici obvezni provoditi prilikom prijema pacijenata. Objavljena je u „Narodnim novinama“, br. 108/21., a stupila je na snagu 7. listopada 2021. (u daljnjem tekstu: Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata).

2. Sukladno članku 47. stavku 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07., 113/08., 43/09., 130/17., 114/18., 47/20., 134/20 i 143/21.; u daljnjem tekstu: ZoZPZB), ministar zdravstva, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih. Nadalje, ako su ispunjene pretpostavke iz članka 47. stavka 4. ZoZPZB-a, sigurnosne mjere može narediti i Stožer civilne zaštite u suradnji s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo. S obzirom na to da je Svjetska zdravstvena organizacija 11. ožujka 2020. proglasila pandemiju, a da je isti dan u Republici Hrvatskoj proglašena i epidemija zarazne bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2, koja traje i danas, ispunjene su zakonske pretpostavke da odluke iz članka 47. stavaka 1. do 3. ZoZPZB-a donosi i Stožer civilne zaštite. S druge strane, članak 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite izriekom obvezuje Stožer civilne zaštite da donosi odluke kojima se naređuju sigurnosne mjere jer pandemija/epidemija zarazne bolesti COVID-19 predstavlja stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana te gospodarsku aktivnost uzrokujući znatnu gospodarsku štetu. Stoga je pandemija/epidemija zarazne bolesti COVID-19 dovela do nastupa posebnih okolnosti u kojima je Stožer civilne zaštite – na temelju članka 22.a Zakona o sustavu civilne zaštite u vezi s člankom 47. stavkom 4. ZoZPZB-a – ne samo ovlašten, nego i obvezan donositi takve odluke.

3. Stožer civilne zaštite donosi odluke kojima se naređuju sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti pod neposrednim nadzorom Vlade Republike Hrvatske (članak 47. stavak 4. ZoZPZB-a). Vlada Republike Hrvatske Ustavom je obvezana, između ostaloga, da „brine o gospodarskom razvitku zemlje“ (članak 110. alineja 7. Ustava). U uvjetima pandemije/epidemije, to znači da je nužno neprekidno uravnoteživati sigurnosne mjere, koje Stožer civilne zaštite naređuje radi zaštite pučanstva te sprječavanja i suzbijanja zarazne bolesti, s potrebama gospodarstva, kako bi naložene sigurnosne mjere uzrokovale što manju gospodarsku štetu nositeljima gospodarskih aktivnosti i nacionalnom gospodarstvu kao cjelini. Ta obveza neprekidnog uravnoteživanja dvaju temeljnih ustavnih dobara (života i zdravlja ljudi, s jedne strane i gospodarskog razvitka države, s druge strane), koja se u uvjetima dugotrajnih globalnih pandemija/epidemija međusobno sukobljavaju, suprotstavljaju i uzajamno potiru, nije epidemiološke naravi. Ona je političke naravi. Zato je to ustavna obveza Vlade Republike Hrvatske.

4. ZoZPZB i Zakon o civilnoj zaštiti pružaju opći zakonodavni model upravljanja krizom nastao kao odgovor na pandemiju/epidemiju uzrokovanu virusom SARS-CoV-2 koju obilježavaju brze i nepredvidive promjene te stalna opasnost od ekspanzionističkog rasta oboljelih (što dobro pokazuje porast oboljelih tijekom siječnja 2022. uslijed pojave i širenja omikrona), a time i opasnost od urušavanja zdravstvenog sustava kao najvažnije javne službe u uvjetima epidemije. Opisani institucionalni model omogućuje brzu provedbu i ostvarenje dvaju temeljnih načela djelovanja i odlučivanja tijekom globalnih pandemija/nacionalnih epidemija. To su načelo djelotvornosti (učinkovitosti) i načelo razmjernosti. Taj zakonodavni model „osigurava da poduzete mjere postižu zadane legitimne ciljeve (u prvom redu, zaštitu života i zdravlja ljudi), ali da te mjere, kao i njihov intenzitet, istodobno budu takve da strogo odgovaraju potrebama danog trenutka te traju samo dok to okolnosti zahtijevaju, kako bi Ustavom zajamčene slobode i prava građana u svakom trenutku bili ograničeni samo u mjeri koja je nužna i koja odgovara naravi potrebe za njihovim ograničenjem.“ (P.Z. 230/2021).¹

5. Posebna sigurnosna mjera naređena Odlukom o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata sastoji se u obvezi zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih djelatnika (u daljnjem tekstu: pružatelji zdravstvene zaštite) da od pacijenata i drugih osoba prilikom njihova prijema odnosno ulaska u prostore zahtijevaju predočenje EU digitalne COVID potvrde ili odgovarajućeg drugog dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 (u daljnjem tekstu: COVID-dokaz) (točka I. stavak 1. Odluke), odnosno u obvezi pacijenata i drugih osoba da im COVID-dokaz predoče (točka I. stavci 2. i 3. Odluke), pri čemu se u Odluci taksativno određuje i što se smatra „drugim odgovarajućim dokazom“ (točka IV. Odluke). S obzirom na to da je riječ o posebnim skupinama pacijenata za koje je planirana hospitalizacija ili dijagnostičko-terapijski zahvat koji generira aerosol i sl. (točka II. stavak 2. Odluke) i s njima povezanim osobama, u Odluci se također propisuju iznimke od obveze predočenja COVID-dokaza (točka II. stavci 2. i 3. i točka III. stavci 2. i 3.).

---

¹ Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, s Konačnim prijedlogom zakona – P.Z. br. 230, KLASA: 022-03/21-01 /146 URBROJ: 65-21-02 od 2. prosinca 2021., koji je predsjedniku Hrvatskog sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom KLASA: 022-03/21-01/106, URBROJ: 50301-04/12-21-2 od 2. prosinca 2021., str. 3.

6. Rješenjem broj: U-II-5571/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr) Ustavni sud nije prihvatio prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata, ocijenivši da je njezin donositelj „utvrdio sve relevantne čimbenike te odredio mjeru koja je prikladna, nužna i razmjerna cilju koji se želi postići, tj. ne predstavlja prekomjeran teret za njezine adresate“ (točka 16. rješenja).

7. Hrvatski sabor donio je na 9. sjednici održanoj 15. prosinca 2021. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti - ZoZPZB (77 glasova „za“, 27 „protiv“). Objavljen je u „Narodnim novinama“, br. 143/21. Stupio je na snagu 25. prosinca 2021. (u daljnjem tekstu: ZID ZoZPZB-a:143/21). Tim je Zakonom izmijenjen i dopunjen ZoZPZB:79/07-134/20.

8. Člankom 2. ZID-a ZoZPZB-a:143/21 izmijenjen je članak 4. ZoZPZB-a:79/07-134/20 (u daljnjem tekstu: članak 4. ZoZPZB-a). Njime su u ZoZPZB-u prvi put uređene obveze i odgovornosti javnopravnih tijela i odgovornih osoba u javnopravnim tijelima za osiguranje provođenja mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

9. Člankom 4. stavkom 1. ZoZPZB-a određeno je da su javnopravna tijela obvezna osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisanih ZoZPZB-om te sredstva za njihovo provođenje, kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera. Po tim se zakonskim obvezama javnopravna tijela razlikuju od ostalih pravnih i fizičkih osoba koje dođu u situaciju da budu adresati odluka nadležnog tijela kojima im se naređuje provedba odnosno osiguranje provedbe pojedine sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (u daljnjem tekstu: poslodavci ili drugi obveznici provođenja mjera). Dakle, temeljna je zakonska razlika među njima u tome što se poslodavcima nameće pravna obveza osiguranja provedbe samo konkretnih sigurnosnih mjera kada im to izrijeком naredi nadležno tijelo posebnom odlukom, dok su javnopravna tijela u okviru svoga djelokruga i prostora po sili zakona obvezna osigurati provođenje svih odluka nadležnog tijela kojima se propisuju mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, pa i u slučaju kada ih same te odluke na to ne bi izrijeком obvezivale. Na to ih obvezuje sam zakon.

10. Javnopravnim tijelom smatra se „zakonodavno, izvršno i sudbeno tijelo državne vlasti, tijelo državne uprave i drugo državno tijelo, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravna osoba koja ima javnu ovlast i pravna osoba koje obavlja javnu službu (pružatelj javnih usluga)“ (članak 4. stavak 2. ZoZPZB-a).

Budući da Zakon o upravnim sporovima („Narodne novine“ br. 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17., 110/21.; u daljnjem tekstu: ZUS) pod „javnopravnim tijelom“ smatra „tijelo državne uprave i drugo državno tijelo, tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnu osobu koja ima javnu ovlast i pravnu osobu koja obavlja javnu službu (pružatelja javnih usluga)“, mora se zaključiti da se ZID ZoZPZB:143/21 u pitanju definiranja javnopravnog tijela priklonio definiciji iz članka 2. stavka 2. ZUS-a. Usporedivo određenje javnopravnih tijela sadržava i Zakon o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09. i 110/21.; u daljnjem tekstu: ZUP).²

11. Odgovornom osobom u javnopravnom tijelu smatra se čelnik tijela državne vlasti, čelnik tijela državne uprave, čelnik drugog državnog tijela, župan, gradonačelnik

---

² Razlika je u tome što ZUP „pravne osobe koje obavljaju javnu službu“, to jest pružatelje javnih usluga, ne podvodi pod javnopravna tijela (usp. članak 1. i članak 3. stavak 3. ZUP-a).

i općinski načelnik i zakonski zastupnik pravne osobe, sukladno posebnim propisima (članak 4. stavak 3. ZoZPZB-a).

U P.Z.-u br. 230/2021 dano je sljedeće obrazloženje pojma „čelnik tijela državne vlasti“: „Čelnikom tijela državne vlasti u smislu ovoga zakona smatraju se osobe koje sukladno posebnim propisima upravljaju uredima, odnosno stručnim službama tijela državne vlasti i koji u upravljanju njima te u odnosu na zaposlene u njima imaju prava i ovlasti čelnika tijela državne uprave sukladno posebnim propisima kojima se uređuju ta pitanja. Isto tako, odgovornim osobama u smislu odredbi ovoga zakona smatraju se i čelnik tijela državne uprave (ministar, odnosno čelnik državne uprave organizacije), čelnik drugog državnog tijela, župan, gradonačelnik i općinski načelnik te zakonski zastupnik pravne osobe“ (str. 3. P.Z.-a br. 230/2021).

12. Člankom 3. ZID-a ZoZPZB-a:143/21 dodana je u članku 47. stavku 2. ZoZPZB-a:79/07-134/20 nova točka 8.a koja glasi: „obvezu predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore,“ (u daljnjem tekstu: članak 47. stavak 2. točka 8.a ZoZPZB-a). Propisivanjem obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore dopunila se lista posebnih sigurnosnih mjera izrijekom propisanih u članku 47. stavku 2. ZoZPZB-a radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 i drugih.

Prema obrazloženju sadržanom u P.Z.-u br. 230/2021, cilj posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore jest „onemogućiti ulazak osoba u određene prostore ako ne predoče dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti kako bi se u što u većoj mjeri spriječilo daljnje širenje zarazne bolesti“. Sukladno tome, svrha te mjere jest zaštita određenih prostora radi otklanjanja odnosno smanjenja mogućnosti prenošenja zarazne bolesti u njima. Cilj je da ti prostori ostanu zdravi.

Radi ostvarenja svrhe i cilja propisane mjere, teret njezine provedbe nameće se svima koji se nađu u situaciji da na njih mjera mora biti primijenjena, pri čemu dispozicija (pravni imperativ) mjerodavne pravne norme preciznije utvrđuje koga pod time misli. To onda podrazumijeva i mogućnost izuzimanja od same mjere pojedinih skupina osoba pod pretpostavkama propisanim pravnom normom, ako za to postoje relevantni i dostatni razlozi.

Budući da se ovom Odlukom usklađuje sa ZID-om ZoZPZB-a:143/21 Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata, što uključuje i njezino usklađivanje sa zakonskim uređenjem nove sigurnosne mjere iz članka 47. stavka 2. točke 8.a ZoZPZB-a, pri noveliranju Odluke poštovali su se zahtjevi Ustavnog suda Republike Hrvatske, sadržani u rješenju broj: U-II-5417/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), „da pri propisivanju mjera za nadzor nad epidemijom/pandemijom ovlaštenu donositelj propisa (u ovom slučaju Stožer) mora poštovati načelo razmjernosti, osiguravajući da je mjera prikladna za zaštitu javnog zdravlja (test prikladnosti), da se ta zaštita nije mogla jednako učinkovito postići manje restriktivnom mjerom (test nužnosti), te da je mjera razumna, uzimajući u obzir druge suprotstavljene društvene interese i stupanj ograničavanja ljudskih prava i temeljnih sloboda (razmjernost *stricto sensu*). Od donositelja mjera očekuje se da na temelju raspoloživih znanstvenih spoznaja koje su dostupne u trenutku donošenja novih mjera ili izmjene pojedinih već uvedenih mjera razumno može zaključiti da ne postoje manje restriktivne, a jednako učinkovite, mjere za zaštitu javnog zdravlja protiv bolesti COVID-19“ (točka 8.).

13. Člankom 4. ZID ZoZPZB-a:143/21 dopunjen je ZoZPZB:79/07-134/20 novim člankom 55.a (u daljnjem tekstu: članak 55.a ZoZPZB-a).

Stavak 1. članka 55.a ZoZPZB-a propisuje sljedeće: ako je uvedena sigurnosna mjera obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore, onda osobi koja odbije ispuniti propisani uvjet, to jest predočiti dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti, nije dozvoljeno ući u te prostore.

Za razliku od stavka 1. članka 55.a ZoZPZB-a koji obuhvaća sve prostore na koje se proteže sigurnosna mjera obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore, stavci 2. do 4. novog članka 55.a ZoZPZB-a uređuju način provedbe te mjere samo kada je riječ o prostorima javnopravnih tijela. Provedbu mjere dužne su osigurati odgovorne osobe u javnopravnom tijelu. Također su dužne odrediti jednu ili više osoba za neposrednu provedbu mjere. Ako osoba koja želi ući u prostor javnopravnog tijela odbije predočiti zatraženi dokaz, a ipak uđe u taj prostor, osoba određena za neposrednu provedbu mjere bez odgode prijavljuje događaj odgovornoj osobi u javnopravnom tijelu i nadležnoj sanitarnoj inspekciji Državnog inspektorata.

14. Člankom 5. ZID-a ZoZPZB-a:143/21 dopunjen je članak 69. stavak 2. ZoZPZB-a:79/07-134/20 novim točkama 9.a i 9.b (u daljnjem tekstu: članak 69. stavak 2. točke 9.a i 9.b ZoZPZB-a). U tom je zakonskom članku propisano da je sanitarni inspektor ovlašten narediti provedbu sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore te udaljenje osoba iz prostora u koji su ušle protivno toj mjeri.

15. Člankom 7. ZID-a ZoZPZB-a:143/21 dopunjen je ZoZPZB:79/07-134/20 novim člankom 75.a (u daljnjem tekstu: članak 75.a ZoZPZB-a). Tim je zakonskim člankom propisana prekršajna odgovornost odgovorne osobe: ako je mjera obveze predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti prije ulaska u određene prostore uvedena, a odgovorna osoba ne osigura njezinu provedbu, kaznit će se novčanom kaznom u propisanom iznosu.

16. Zaključno, u slučaju epidemije u kojoj se virus prenosi zrakom (aerosolom), kao što je to slučaj s virusom SARS-CoV-2, temeljna pretpostavka za sprječavanje oboljenja jest zdrav prostor u kojemu osobe borave i rade.

Prema intenciji zakonodavca koja se prepoznaje u članku 4. u vezi s člankom 55.a stavcima 2. do 4. ZoZPZB-a, naglasak mora biti na zaštiti prostora koji su povezani s obavljanjem državnih i samoupravnih poslova te poslova s javnim ovlastima (prostori državnih tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prostori pravnih osoba s javnim ovlastima), kao i onih koji su povezani s obavljanjem javnih službi pružatelja javnih usluga, neovisno o tome je li riječ o društvenim djelatnostima (primjerice, prostori u kojima se obavljaju poslovi zdravstva, socijalne skrbi, i dr.) ili je riječ o tzv. gospodarskim službama od općeg interesa (primjerice, prostori Hrvatske pošte ili prostori HEP-a). Ovom se Odlukom usklađuje Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata s opisanim normativnim okvirom ZID-a ZoZPZB-a:143/21.

17. Usklađenje Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata sa ZID-om ZoZPZB-a:143/21 uključuje izmjenu naziva te dopunu Odluke dvjema novim točkama (I.a i III.a). U nastavku se obrazlažu izmjene i dopune Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata, po točkama.

Točka I. ove Odluke (promjena naziva Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata)

18. Točkom I. ove Odluke usklađuje se naziv Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata sa ZID-om ZoZPZB-a:143/21, tako da se mijenja i glasi: Odluka o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19 prilikom prijema pacijenata u prostorima zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih djelatnika.

Ovom se izmjenom u samom nazivu Odluke naznačuje koja je posebna sigurnosna mjera njome uvedena. S obzirom na veći broj različitih sigurnosnih mjera koje je Stožer civilne zaštite do danas naredio u svojim odlukama, bitno je da se već u nazivu odluke jasno naznači na koju se mjeru odnosi svaka pojedina odluka.

Točka II. ove Odluke (dopuna Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata novom točkom I.a)

19. Točkom II. ove Odluke u Odluku o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata dodaje se nova točka I.a kako bi se Odluka uskladila s člankom 4. stavcima 2. i 3. ZoZPZB-a (određenje javnopravnih tijela i odgovorne osobe).

Prema članku 28. stavku 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18., 125/19., 133/20., 147/20., 136/21.) „zdravstvena djelatnost je djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja se obavlja kao javna služba i koju po stručno-medicinskoj doktrini i uz uporabu medicinske tehnologije obavljaju zdravstveni radnici pri pružanju zdravstvene zaštite, pod uvjetima i na način propisan ovim Zakonom“. Prema članku 2. stavku 1. podstavku 3. Zakona o kvaliteti zdravstvene zaštite („Narodne novine“, br. 118/18.) „nositelji zdravstvene djelatnosti su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti“.

20. Sukladno tome, svi nositelji zdravstvene djelatnosti, naznačeni u Odluci o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata, smatraju se u smislu članka 4. stavka 2. ZoZPZB-a javnopravnim tijelima jer djelatnost obavljaju kao javnu službu.

21. Ni ZUP ni ZUS, a ni ZID ZoZPZB:143/21, ne prave razliku prema tome obavljaju li pravne osobe javnu službu u kojoj pružaju javne usluge u društvenim ili gospodarskim djelatnostima, a ne prave razliku ni prema tome imaju li te pravne osobe javne ovlasti. Na primjeru ustanova socijalne skrbi, to bi značilo da javnu službu obavljaju svi pravni subjekti koji se podvode pod „ustanove socijalne skrbi“ neovisno o tome je li riječ o ustanovi socijalne skrbi, ili ustanovi socijalne skrbi s javnim ovlastima, ili javnoj ustanovi socijalne skrbi ili pak javnoj ustanovi socijalne skrbi s javnim ovlastima. Bitno je da su poslovi koje te pravne osobe obavljaju od životnog značaja za stanovnike i društvenu zajednicu i da se obavljaju kao javna služba.

22. Svaka javna služba temelji se na načelu kontinuiteta (prema kojemu takva služba mora funkcionirati neprekidno), načelu prilagodljivosti (takva se služba uvijek mora prilagođavati promjenljivim potrebama javnog prava) i načelu primata javne

službe u odnosu na privatnu.³ Središnja odrednica „javne službe“, polazeći od njezine svrhe, jest zadovoljenje potreba od općeg interesa koje se provodi pružanjem javnih usluga.

23. S obzirom na navedeno, postaje razumljivim to što je Ustav Republike Hrvatske obvezao Vladu Republike Hrvatske ne samo da „usmjerava i nadzire rad državne uprave“ nego i da „usmjerava djelovanje i razvitak javnih službi“ (članak 110. alineje 6. i 8. Ustava).

24. Vlada Republike Hrvatske dužna je osigurati da prostori javnopravnih tijela, to jest prostori u kojima se obavljaju državni i samoupravni poslovi te poslovi s javnim ovlastima, kao i prostori u kojima pružatelji javnih usluga obavljaju javnu službu, bude zdrav jer se državni i samoupravni poslovi te poslovi s javnim ovlastima obavljaju u općem interesu, radi funkcioniranja društvene zajednice i očuvanja organiziranog društva, kao što i pravne osobe koje obavljaju javnu službu moraju javne usluge pružati kontinuirano i bez prekida, u interesu pojedinaca i cijele zajednice. To je ustavna obveza Vlade.

25. Sigurnosne mjere obveznog testiranja i obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore oblik su provedbe te ustavne obveze Vlade u doba epidemije. Prethodno je već rečeno da je u slučaju epidemije u kojoj se virus prenosi zrakom (aerosolom), kao što je to slučaj s virusom SARS-CoV-2, temeljna pretpostavka za sprječavanje oboljenja zdrav prostor u kojemu osobe borave i rade.

26. Time se istodobno – u uvjetima epidemije – osigurava i održivost te neometano funkcioniranje samih upravnih sustava (primjerice, zakonodavnog, zdravstvenog, sustava socijalne skrbi, javnog prijevoza, itd.).

27. S jedne strane, tim se mjerama nastoje zaštititi osobe koje, u različitim službenim ili profesionalnim svojstvima, svakodnevno borave u prostorima javnopravnih tijela u kojima obavljaju državne ili samoupravne poslove, ili poslove s javnim ovlastima, ili pružaju javne usluge obavljajući javnu službu. Cilj je spriječiti prekid kontinuiteta u obavljanju navedenih poslova/usluga koji bi mogao nastati uslijed oboljenja tih osoba u uvjetima epidemije.

28. S druge strane, mjerom obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u prostore javnopravnih tijela, kao samostalnom sigurnosnom mjerom, nastoje se zaštititi treće osobe (posjetitelji) koje moraju ući u prostore javnopravnih tijela jer im to nalaže životna potreba ili potreba za dobivanjem određene usluge ili potreba ispunjenja neke građanske obveze odnosno dužnosti ili su na to prisilno pravno obvezane, što prostore javnopravnih tijela bitno razlikuje od onih uz koje se takve potrebe odnosno obveze i dužnosti ne vezuju.

29. Radi usklađivanja s člankom 4. stavkom 2. ZoZPZB-a u tom pitanju, točkom II. ove Odluke dopunjuje se Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata novom točkom I.a, u kojoj se izrijekom utvrđuje da su zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici nositelji zdravstvene djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku koja se obavlja kao javna služba te se u smislu ZoZPZB-a i ove Odluke smatraju javnopravnim tijelima, a njihov zakonski zastupnik odgovornom osobom. Pri tome se za ta javnopravna tijela zadržava

---

³ Borković, Ivo, Upravno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2002., str. 16.

dosadašnji skraćeni naziv „pružatelji zdravstvene zaštite“ jer najbolje izražava odnos između pacijenata i samih javnopravnih tijela.

Točka III. ove Odluke (dopuna Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata novom točkom III.a)

30. Točkom III. ove Odluke u Odluku o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata dodaje se nova točka III.a.

Stavkom 1. nove točke III.a Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata usklađuje se s člankom 55.a ZoZPZB-a. Ta Odluka nije sadržavala zabranu usporedivu s onom iz članka 55.a stavka 1. ZoZPZB-a. Stoga se stavkom 1. nove točke III.a ove Odluke propisuje da pacijentima, osobama u pratnji pri porodu, roditeljima/skrbnicima koji borave u smještaju s djecom te osobama koje dolaze u pratnji pacijenata i u posjete hospitaliziranim pacijentima, koji ovlaštenoj osobi pružatelja zdravstvene zaštite odbiju predočiti na uvid EU digitalnu COVID potvrdu ili drugi odgovarajući dokaz o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti COVID-19, a to su obvezni učiniti, nije dozvoljeno ući u prostore pružatelja zdravstvene zaštite, osim ako postoje razlozi propisani u točki II. stavku 2. Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata.

Dakle, ova se zabrana ulaska u prostore pružatelja zdravstvene zaštite odnosi samo na pacijente i druge navedene skupine osoba koji imaju pravnu obvezu predočiti COVID-dokaz. To znači da zabrana iz točke III.a stavka 1. ove Odluke nije upućena skupinama pacijenata i osoba koje su samom Odlukom o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata oslobođene obveze predočenja COVID-dokaza (riječ je o pacijentima iz točke II. stavka 1. i osobama iz točke III. stavaka 2. i 3. te Odluke). Zabrana se ne odnosi ni na pacijente koji nisu u mogućnosti predočiti COVID-dokaz jer ga ne posjeduju ili taj dokaz – sukladno novoj točki III.a stavku 1. ove Odluke – odbiju predočiti, a ispunjene su pretpostavke iz točka II. stavka 2. Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata.

Izuzimanjem od zabrane ulaska u prostore pružatelja zdravstvene zaštite i pacijenata koji odbiju predočiti COVID-dokaz, a ispunjene su pretpostavke iz točke II. stavka 2. Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata, u cijelosti se uvažila činjenica da je riječ o posebnoj skupini pacijenata pa zabrane ulaska u prostore pružatelja zdravstvene zaštite za njih ne smije biti unatoč njihovom protupravnom ponašanju (odbijanju predočenja COVID-dokaza) jer bi odgađanje prijema narušilo njihovo zdravstveno stanje. Stoga je i takve osobe dopušteno zaprimiti, to jest dopustiti im ulazak u prostore pružatelja zdravstvene zaštite, ali ih se mora izolirati, testirati te im u slučaju pozitivnog nalaza pružiti odgovarajuću zdravstvenu skrb u izolaciji. Riječ je, dakle, o uravnoteživanju dva jednakovrijedna, ali suprotstavljena, dobra u doba pandemije/epidemije zarazne bolesti: zaštititi zdravlja pacijenta, s jedne strane, i zaštititi zdravlja drugih (osiguravanjem zdravog prostora pružatelja zdravstvene zaštite), s druge strane.

Nadalje, nije bilo potrebe da se u novu točku III.a prepisuju odredbe članka 55.a stavaka 2. do 4. ZoZPZB-a, koje propisuju obveze odgovornih osoba u javnopravnim tijelima u provedbi posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u prostore tih tijela. Te su zakonske odredbe neposredno primjenjive pa ne zahtijevaju razradu.

31. Stavkom 2. nove točke III.a Odluka o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata usklađuje se s odredbama članka 75.a ZoZPZB-a, koje propisuju prekršajnu odgovornost odgovorne osobe zbog propuštanja osiguranja provedbe posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti radi ulaska u određene prostore.

Stavak 3. nove točke III.a uvažava zapažanje pučke pravobraniteljice Republike Hrvatske, izneseno u „Mišljenju na Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti“ od 8. prosinca 2021., o tome da u odredbi o prekršajnoj odgovornosti odgovornih osoba „nije dovoljno jasno što znači 'neosiguravanje provedbe posebne sigurnosne mjere', odnosno što se sve točno smatra izostankom osiguranja provedbe“, a „što je važno zbog pravne sigurnosti, radi izbjegavanja različitih standarda, ali i radi prevencije bilo kakvog oblika nasilja vezano za predočenje potvrda pri ulasku u javnopravna tijela“. Uvažavajući to zapažanje, u novom stavku 3. točke V. Odluke razrađuje se pretpostavka prekršajne odgovornosti odgovorne osobe iz članka 75.a ZoZPZB-a („ako ne osigura provedbu“) na način da se propisuje kako prekršajna odgovornost postoji onda kada odgovorna osoba izrijekom ili prešutno odbije provedbu naređene sigurnosne mjere. Pri tome, prešutno odbijanje postoji onda kada odgovorna osoba: – propusti odrediti jednu ili više osoba za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja COVID-dokaza prije ulaska u službene prostore poslodavca, ili – propusti osigurati, to jest organizirati i naložiti da osoba određena za neposrednu provedbu posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja COVID-dokaza bez odgode prijavi njoj i nadležnom tijelu ulazak u službene prostore poslodavca osobe koja je odbila predočiti dokaz, ali je suprotno zabrani u njih ušla.

Sukladno tome, prekršajna odgovornost vezuje se samo uz propuštanja odgovorne osobe koja se odnose na pacijente koji su prema Odluci o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata obvezni predočiti COVID-dokaz, što onda isključuje pacijente i druge osobe u odnosu na koje su izrijekom propisane iznimke od obveze predočenja COVID-dokaza (riječ je o pacijentima iz točke II. stavka 1., i osobama iz točke III. stavaka 2. i 3. te Odluke), a isključuje i posebnu skupinu pacijenata iz točke II. stavka 2. Odluke koji nemaju ili odbiju predočiti COVID-dokaz.

Točka IV. ove Odluke (završna odredba)

32. Ustavni sud Republike Hrvatske naveo je u odluci broj: U-I-5781/2021 i dr. od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr) da „od donositelja mjera očekuje da mjere koje donosi (naređuje) ubuduće sadržavaju obrazloženje na temelju kojeg će adresati tih mjera, kao i javnost, biti upoznati s razlozima zbog kojih je pojedina mjera donesena ...“.

33. Sukladno tome, u završnoj odredbi točke IV. ove Odluke određeno je da se ona zajedno s obrazloženjem objavljuje na mrežnoj stranici Ravnateljstva civilne zaštite na kojoj se objavljuju odluke Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske za sprječavanje širenja zaraze koronavirusom, na adresi: <https://civilna-zastita.gov.hr/odluke-stozera-civilne-zastite-rh-za-sprecavanje-sirenja-zaraze-koronavirusom/2304>.

34. Uvažavajući načelo pravne sigurnosti, na istoj mrežnoj stranici Stožera civilne zaštite objavit će se i pročišćeni tekst Odluke o uvođenju posebne sigurnosne mjere obveznog predočenja dokaza o testiranju, cijepljenju ili preboljenju zarazne bolesti

COVID-19 prilikom prijema pacijenata u prostorima zdravstvenih ustanova, trgovačkih društava koja obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih djelatnika.

35. Razlike u pojedinim formulacijama koje postoje između zakonskog teksta i odredaba Odluke o COVID-dokazu prilikom prijema pacijenata koje nisu mijenjane ovom Odlukom (primjerice, redoslijed riječi „cijepljenje, preboljenje odnosno testiranje“ u Odluci vs. „testiranje, cijepljenje ili preboljenje“ u ZoZPZB-u, i sl.) nisu takve da bi se moglo govoriti o njihovoj sadržajnoj neusklađenosti sa ZID-om ZoZPZB-a:143/21 zbog koje bi ih trebalo izmijeniti ovom Odlukom.

Točka V. ove Odluke (završna odredba)

36. U točki V. ove Odluke određeno je da se objavljuje u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 25. siječnja 2022.

37. Ova se Odluka u „Narodnim novinama“ objavljuje bez obrazloženja jer se odluke koje Stožer civilne zaštite donosi u provedbi članka 47. ZoZPZB-a smatraju „drugim propisima“ u smislu članka 125. alineje 2. Ustava, što je utvrdio Ustavni sud u točki 33.1. rješenja broj: U-I-1372/2020 i dr. od 14. rujna 2020. („Narodne novine“ broj 105/20.), u točki 8. rješenja broj: U-II-5417/2021 od 21. prosinca 2021. (www.usud.hr), i dr.